

מתווה מפמ"ר "גאוגרפיה אדם וסביבה" – "גאוטופ" מרכיב ההערכה הבית ספרית - 40% בבחינת הבגרות

בתי ספר המלמדים "גאוגרפיה אדם וסביבה" כמקצוע הגבר בוחרים אחד מבין שלושה תחומי התמחות במסגרת ההערכה הבית ספרית: כדור הארץ והסביבה או הפיתוח והתכנון המרחבי או האדם במרחב החברתי-תרבותי. כל תחום התמחות מיועד למסגרת הוראה-למידה בהיקף של 180 שעות, ומאפשר ללומדים להרחיב, לבסס ולהעמיק את הידע בנושא הנבחר, וכן את השפה והמיומנויות הגאוגרפיות. נושאי תחומי ההתמחות מזמנים ללומדים מפגש עם תחומים שהם בחזית הלימוד הגאוגרפי והמחקר היישומי. לימוד אחד משלוש תחומי ההתמחות מהווה 40% מתוכנית הלימודים לבגרות ב"גאוגרפיה ופיתוח הסביבה". על מנת לאפשר למידה משמעותית בתחום ההתמחות הנבחר, מומלץ לשלב למידת חקר "גאוטופ" המונחית על ידי המורה כולל אפשרות להנחיה על ידי גופים המאושרים על ידי הפיקוח (פירוט במרחב הפדגוגי). למידת החקר יכולה לעסוק בנושאים גאוגרפיים שונים, הנלמדים באחד מתחומי ההתמחות. "גאוטופ" ב"גאוגרפיה - אדם וסביבה" עוסק בסוגיות ובדילמות שבהן התלמיד נדרש לפתור בעיה תוך שימוש מושכל בידע, להפיק מוצר המכוון לקהל יעד מוגדר ולהציגו. ה"גאוטופ" דורש מהתלמיד תשובה לאחר העמקה וחקר בנושא. במסגרת ה"גאוטופ" מתבצעת למידה בדרך החקר: **עבודת חקר, מטלת ביצוע** המלווה בלימוד תכנים גאוגרפיים ומיומנויות גאוגרפיות רלבנטיות. **תוצרי הלמידה יהיו מטלות ביצוע או עבודות חקר מסוגים שונים.**

הנחיות לביצוע "גאוטופ":

- **חוברת הנחיות לכתיבת "גאוטופ" – עבודת חקר** – עמודים רלוונטיים: עמ' 6-1, עמ' 15-9 (ללא צורך באישור הפיקוח), עמ' 24-28.
- **מטלת ביצוע, שיעור מצולם**
- **פירוט התכנים להוראת תחומי ההתמחות בשילוב דרכי הערכה חלופיות**
- להזכיר, חשוב לשלב את מסלול ה"סייבר הגאוגרפי" ככלי חקר משמעותי: **המלצה לשילוב ה"סייבר הגאוגרפי" בהוראת "הפיתוח והתכנון המרחבי"**.
- **מחונן דיווח ציון עבודת חקר או מטלת ביצוע**

ציון ההערכה ידווח על ידי בית הספר לאגף הבחינות במשרד החינוך וישוקלל כ- 40% מציון הבגרות הסופי.

הערכה זו כוללת לימוד של תחום התמחות אחד - הפיתוח והתכנון המרחבי או כדור הארץ והסביבה או האדם במרחב החברתי תרבותי.

דיווח ציון ההערכה הבית ספרית יעשה באחת משתי הדרכים הבאות:

1. 057288 - סמל שאלון להערכה בית ספרית **הכוללת עבודת חקר או מטלת ביצוע** - "גאוטופ".

➤ ציוני הערכה חלופית שבוצעה בהם עבודת חקר תלקיט או מטלת ביצוע יש לדווח באמצעות טופס 9588

ממוחשב – אפליקציה, עפ"י **מחונן המפמ"ר**.

יש למלא בטופס דיווח 9588 - את ארבעת מרכיבי ההערכה המופיעים במחונן (בכל אחד מארבעת

המרכיבים יינתן ציון מתוך 100%). הציון הסופי יינתן על פי משקלם היחסי של המרכיבים.

מדינת ישראל

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף חברה ורוח

הפיקוח על הוראת גאוגרפיה – אדם וסביבה

- יש לדווח ציוני הערכה חלופית באמצעות האפליקציה אך ורק במידה ובוצעה עם התלמידים **עבודת חקר או מטלת ביצוע** בהתאם למתווה לכתיבת העבודה כפי שפורסם במסמך זה.
- על מנת לדווח את הציונים באופן זה (לתשלום), יש לצרף בשילובית הצהרה חתומה על ידי מנהל בית הספר והמורה המגיש כי התבצעו העבודות בהתאם למתווה והנחיות המפמ"ר. ההצהרה תכלול בין השאר את העובדה כי המנהל מודע לכך שמעת לעת ידגמו עבודות לצורכי בקרה, הן על ידי המפמ"ר או מי מטעמו, והן על ידי אגף בכיר בחינות. טופס ההצהרה מצוי בשילובית.
- יש לצרף את נוסח המתווה להגשת העבודה, כפי שפורסם באתר המפמ"ר.
- על בית הספר לשמור את העבודות למשך 3 שנים ממועד דיווח הציון.

2. 057283 - סמל השאלון ב"גאוגרפיה - אדם וסביבה" להערכה הבית ספרית ללא "גאוטופ".

ציון בית ספרי שאינו על עבודת חקר או מטלת ביצוע (הכולל דרכי הערכה מגוונות ובחינות בית ספריות) מדווח בסמל שאלון 057283 באמצעות המנב"סנט ותוכנות ההשלמה כציון סופי בלבד, ללא תשלום לבוחנים.

מקור: [חוזר שנתי - בחינות הבגרות לשנה"ל תשפ"א \(2021\)](#)

[פרטים נוספים במרחב הפדגוגי](#)

בברכה,

פנינה גזית

מנהלת תחום דעת (מפמ"ר)

"גאוגרפיה – אדם וסביבה" ו"מולדת, חברה ואזרחות"